

Ερωτήσεις και απαντήσεις για τις προτάσεις της αναμόρφωσης της Γ' Λυκείου και του συστήματος εισαγωγής στα ΑΕΙ

- 1. Ποιες είναι οι κύριες αλλαγές που φέρνει η πρόταση για τη Γ' Λυκείου;**
 - Τα μόνα μαθήματα που θα είναι υποχρεωτικά για όλους είναι η Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Θρησκευτικά, Φυσική Αγωγή και μαθήματα επιλογής οι Ξένες Γλώσσες και το Σχέδιο.
 - Αύξηση των ωρών διδασκαλίας στα μαθήματα των Επιστημονικών Πεδίων (6 ώρες ανά μάθημα).
 - Η Γ' Λυκείου δεν θα έχει την πληθώρα των μαθημάτων γενικής παιδείας.
 - Αντικατάσταση του μαθήματος των Λατινικών από το μάθημα της Κοινωνιολογίας στο 1ο Επιστημονικό Πεδίο.
 - Εμπλουτισμός του μαθήματος των Αρχών Οικονομικής Θεωρίας με την κοινωνική διάσταση της Οικονομίας στο 4ο Επιστημονικό Πεδίο.
 - Οι τρεις Ομάδες Προσανατολισμού, γίνονται τέσσερις, κάθε μία από τις οποίες αντιστοιχεί σε ένα Επιστημονικό Πεδίο. Συγκεκριμένα η σημερινή Ομάδα Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών διαιρείται σε δύο Ομάδες Προσανατολισμού, η μια από τις οποίες οδηγεί στο δεύτερο και η άλλη στο τρίτο Επιστημονικό Πεδίο.
 - Ενδοσχολικές εξετάσεις που θα οδηγούν στο απολυτήριο μόνον με τα 3 μαθήματα των επιστημονικών πεδίων και της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας.
 - Διοργάνωση ενδοσχολικών εξετάσεων σε επίπεδο ομάδων σχολείων.
 - Ελεύθερη πρόσβαση σε Τμήματα ΑΕΙ μόνο με τον βαθμό του απολυτηρίου, ανάλογα με τις προτιμήσεις και την ζήτηση των υποψηφίων.
 - Εισαγωγή βαρύτητας 10% του βαθμού του απολυτηρίου στις τελικές επιδόσεις των μαθητών που θα διαγωνιστούν στις πανελλαδικές εξετάσεις.
- 2. Γιατί οι προτεινόμενες αλλαγές βελτιώνουν τη σημερινή κατάσταση της Γ' Λυκείου;**
 - Επειδή αυξάνουν τον χρόνο διδασκαλίας και άρα προετοιμασίας των μαθημάτων που απαιτούνται για την εισαγωγή στα ΑΕΙ, τονώνοντας έτσι το ενδιαφέρον όλων των μαθητών για το σχολείο και ευνοώντας κυρίως τους μαθητές που δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια για ιδιαίτερα και φροντιστήρια.
 - Επειδή οι μαθητές θα εξεταστούν τόσο στις ενδοσχολικές εξετάσεις όσο και στις πανελλαδικές εξετάσεις στα μαθήματα που θα είναι κατά τεκμήριο συναφή με τα επιστημονικά αντικείμενα των Τμημάτων ΑΕΙ στα οποία στοχεύουν να σπουδάσουν.
 - Επειδή εισάγουν για πρώτη φορά στα χρονικά την πολυπόθητη και διεθνώς κατοχυρωμένη ελεύθερη πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση με την απόκτηση του απολυτηρίου.
 - Επειδή αναβαθμίζουν τις ενδοσχολικές εξετάσεις και τον αντίκτυπο του απολυτηρίου σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στα ΑΕΙ και άρα τον ρόλο των εκπαιδευτικών του δημόσιου σχολείου, οι οποίοι, παρά τις τεράστιες προσπάθειες

που κάνουν, απαξιώνονται λόγω ενός συστήματος που έχει οδηγήσει στην ακύρωση της Γ' Λυκείου.

3. Η αφαίρεση του μεγαλύτερου μέρους της γενικής παιδείας από τη Γ' Λυκείου δεν είναι ενάντια στον παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό της ρόλο;

Δυστυχώς η συσσωρευμένη εμπειρία των τελευταίων ετών απέδειξε ότι σήμερα η Γ' Λυκείου δεν παίζει κανέναν παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό ρόλο. Ο διαχωρισμός των μαθημάτων σε αυτά που είναι γενικής μόρφωσης και αυτά που είναι εξεταζόμενα για εισαγωγή στα ΑΕΙ οδήγησε σε πλήρη αδιαφορία για τα πρώτα και προσφυγή σε θεσμούς παραπαιδείας για τα δεύτερα. Αποτέλεσμα είναι η πλήρης υποβάθμιση της Γ' Λυκείου με διαλυτικές επιπτώσεις και στη Β' Λυκείου. Ο μόνος τρόπος ισχυροποίησης της Γ' Λυκείου είναι ο μετασχηματισμός της σε μία τάξη θεματικής εξειδίκευσης, όπου τα απαραίτητα εφόδια ανά Επιστημονικό Πεδίο θα παρέχονται στον μέγιστο βαθμό για όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα από την κοινωνική και οικονομική τους τάξη και τις μαθησιακές τους επιδόσεις.

Η εξειδίκευση δεν σημαίνει αναγκαστικά "φροντιστηριοποίηση". Το ότι η Γ' Λυκείου συνεχίζει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και όχι μια ξεκομμένη χρονιά προετοιμασίας για όποιον θέλει να εισαχθεί στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι ενδεικτική για τις επιλογές του Υπουργείου. Η εμβάθυνση σε καθορισμένα αντικείμενα δεν πρέπει να έχει και δεν θα έχει καμία σχέση με τις τεχνικές απομνημόνευσης/αποστήθισης που χαρακτηρίζουν την παραπαιδεία. Στόχος του σχολείου και ιδίως της Γ' Λυκείου πρέπει να είναι η προετοιμασία μελλοντικών επιστημόνων.

4. Γιατί αντικαθίστανται τα Λατινικά από την Κοινωνιολογία;

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι τα Λατινικά όπως διδάσκονται, δεν παίζουν κανέναν εκπαιδευτικό ρόλο πέρα από το να είναι ένα μάθημα που βασίζεται εξολοκλήρου στην αποστήθιση και συμβάλλει σε μία τεχνητή αύξηση των βάσεων του 1ου Επιστημονικού Πεδίου. Επιπλέον, η διδασκαλία των Λατινικών στη διάρκεια μιας σχολικής χρονιάς και μάλιστα με προοπτική εισαγωγικών εξετάσεων είναι αναπόφευκτο να περιορίζεται στην εξέταση σωρείας μορφοσυντακτικών φαινομένων και στην αποστήθιση μικρών κατασκευασμένων κειμένων, με πολύ μικρή σχέση με την πραγματική λατινική γραμματεία. Πέραν όμως του επιστημονικού/παιδαγωγικού προβλήματος, έπρεπε να αντιμετωπιστεί και το εξής πρόβλημα: Η μειωμένη ύλη και η τυποποίηση οδηγούν σήμερα στον μεγάλο αριθμό αριστούχων στο συγκεκριμένο μάθημα και, κατά συνέπεια, στη στρέβλωση των αποτελεσμάτων. Η Κοινωνιολογία, αντίθετα, είναι ένα γνωστικό αντικείμενο που ενδιαφέρει τους νέους, θέτει θέματα με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι οι έφηβοι, επεξεργάζεται ζητήματα κοινωνικών δομών και της ιστορικής τους εξέλιξης και συμβάλλει, με ορισμένες από τις θεωρητικές επεξεργασίες στη γνώση καταστατικών στοιχείων του Δυτικού (και όχι μόνον) πολιτισμού.

5. Υπάρχουν βιβλία, ύλη, πρόγραμμα για κάθε μάθημα ανά επιστημονικό πεδίο;

Το ΥΠΠΕΘ έχει μελετήσει σε βάθος το ζήτημα και έχει προδιαγράψει την ύλη για όλα τα μαθήματα. Τα περισσότερα μαθήματα θα βασιστούν στα υπάρχοντα βιβλία και σε ό,τι αφορά τα νέα μαθήματα, το ΥΠΠΕΘ θα φροντίσει ώστε να είναι έτοιμα τα βιβλία της Γ' Λυκείου εγκαίρως.

6. Η αύξηση των ωρών διδασκαλίας συνεπάγεται και ανάλογη αύξηση της ύλης;

Η αύξηση των ωρών διδασκαλίας έχει πρώτο στόχο την καλύτερη προετοιμασία των μαθητών εντός του σχολείου, ώστε να μην καταφεύγουν στις λύσεις της παραπαιδείας. Συνεπώς η γενναία αύξηση των ωρών διδασκαλίας θα συνοδευτεί από μία λελογισμένη και σε καμία περίπτωση ανάλογη αύξηση της ύλης, ώστε να δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς με άνεση χρόνου να σχεδιάζουν τα μαθήματα και να αναδείξουν την ουσία του κάθε γνωστικού πεδίου - μέσα από περισσότερες συζητήσεις, επίλυση ασκήσεων, μελέτης παραδειγμάτων, επαναλήψεις κτλ.

7. Θα μπορούν οι μαθητές να διαγωνίζονται σε μαθήματα που δεν ανήκουν στο επιστημονικό τους πεδίο ώστε να μπορούν εν δυνάμει να έχουν πρόσβαση σε Τμήματα άλλων πεδίων;

Η δυνατότητα πρόσβασης σε άλλα Επιστημονικά Πεδία με την εξέταση σε 5ο μάθημα ή με αντικατάσταση ενός μαθήματος του Επιστημονικού Πεδίου από μάθημα γενικής παιδείας δεν είναι μία ορθολογική δυνατότητα για τους μαθητές. Δεν είναι π.χ. δυνατό ένας μαθητής της 1ης Ομάδας Προσανατολισμού, που στοχεύει στις ανθρωπιστικές σπουδές και έχει προετοιμαστεί στα Αρχαία Ελληνικά και την Ιστορία, να μπορεί να εισαχθεί σε Τμήμα του 3ου Επιστημονικού Πεδίου που αναφέρεται στις επιστήμες υγείας απλά με την εξέταση στη Βιολογία γενικής παιδείας όπως γίνεται σήμερα! Τα Τμήματα των ΑΕΙ που σχετίζονται με αυτό το Επιστημονικό Πεδίο απαιτούν καλή γνώση των μαθητών τόσο στη Χημεία όσο και στη Φυσική. Για την αύξηση των επιλογών που μπορεί να έχει ένας μαθητής ανά Επιστημονικό Πεδίο θα πρέπει να τονιστεί ότι πλέον τα Τμήματα Παιδαγωγικών Σπουδών και τα Τμήματα Καλλιτεχνικών Σπουδών είναι προσβάσιμα από όλα τα Επιστημονικά Πεδία. Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΠΠΕΘ επεξεργάζεται σχέδιο που μελετά ενδελεχώς τη συνάφεια Τμημάτων που ανήκουν σε διαφορετικά Επιστημονικά Πεδία, ώστε να είναι ταυτόχρονα προσβάσιμα από περισσότερα του ενός Πεδία. Επίσης θα πρέπει να τονιστεί ότι ήδη σήμερα δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης σε πληθώρα Τμημάτων από το κάθε Επιστημονικό Πεδίο χωρίς τη χρήση του 5ου μαθήματος, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Να σημειωθεί ότι κάποια από τα Τμήματα είναι και σήμερα προσβάσιμα από περισσότερα του ενός Πεδία.

Επιστημονικό Πεδίο	Αριθμός Τμημάτων
1	136
2	248
3	134
4	173

8. Πώς επιτυγχάνεται η ελεύθερη πρόσβαση;

Η ελεύθερη πρόσβαση επιτυγχάνεται μέσω της αρχικής κατάθεσης μηχανογραφικού περιορισμένων επιλογών από τους μαθητές στο τέλος της Β' Λυκείου. Λόγω του περιορισμένου αριθμού επιλογών οι οποίες εκτιμώνται κοντά στις δέκα, τα διαφορετικά μοντέλα που έχει επεξεργαστεί το Υπουργείο παρέχουν τη δυνατότητα εισαγωγής σε πολλά Τμήματα με την απόκτηση του απολυτηρίου χωρίς πανελλαδικές εξετάσεις.

9. Γιατί ο αριθμός των τμημάτων του πρώτου μηχανογραφικού περιορίζεται κοντά στις 10 επιλογές.

Ο μέγιστος αριθμός των δηλώσεων προτίμησης μετά το τέλος της Β' Λυκείου είναι καλό να είναι χαμηλός, ώστε να αντανakλά τις πραγματικές επιθυμίες των υποψηφίων ως προς το γνωστικό αντικείμενο στο οποίο προσδοκούν να κατευθυνθούν. Ο αριθμός των 10 επιλογών είναι ένας ενδεικτικός αριθμός για την αποτύπωση των πραγματικών επιθυμιών των μαθητών και με σωστή καθοδήγηση από τους καθηγητές τους θα τους παρακινήσει να προβληματιστούν και να επιλέξουν με βάση τις πραγματικές τους επιθυμίες τα γνωστικά πεδία που είναι του άμεσου ενδιαφέροντός τους.

Αποσαφηνίζεται ότι για τους μαθητές που θα εξεταστούν στις πανελλαδικές, θα εξακολουθήσει να υπάρχει η υποχρεωτική δήλωση μηχανογραφικού μετά τη γνωστοποίηση των βαθμολογιών των πανελλαδικών εξετάσεων, όπως ισχύει και σήμερα με απεριόριστο αριθμό επιλογών (βλ. ερ. 10).

10. Πόσες φορές συμπληρώνουν μηχανογραφικό οι μαθητές;

Δύο φορές κατά μέγιστο. Η πρώτη δήλωση/συμπλήρωση μηχανογραφικού λαμβάνει χώρα στο τέλος της Β' Λυκείου και είναι αρχική κατάθεση μηχανογραφικού περιορισμένων επιλογών. Από την πρώτη δήλωση θα προκύψουν εκείνα τα Τμήματα στα οποία θα είναι δυνατή η πρόσβαση μόνο με την απόκτηση του απολυτηρίου (Τμήματα Ελεύθερης Πρόσβασης – ΤΕΠ, Τμήματα για τα οποία οι δηλώσεις του πρώτου μηχανογραφικού ήταν λιγότερες από τις θέσεις που προσφέρουν). Άρα από την αρχή, τον Ιούλιο μετά την Β' Λυκείου, οι μαθητές θα γνωρίζουν αν μπορούν να εισαχθούν σε Τμήματα μόνο με το απολυτήριό τους (δηλ. αν στον κατάλογο των 10 Τμημάτων που δήλωσαν προέκυψαν ΤΕΠ) ή αν θα πρέπει να ετοιμαστούν για πανελλαδικές εξετάσεις. Εάν το επιθυμεί, τον Φεβρουάριο της Γ' Λυκείου, ο μαθητής ο οποίος στον κατάλογο των 10 Τμημάτων που δήλωσε είχαν προκύψει ΤΕΠ, έχει το δικαίωμα είτε να κατοχυρώσει ένα από αυτά και να εισαχθεί με μόνο προαπαιτούμενο το απολυτήριο ή να παραιτηθεί από τη δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης και να επιλέξει να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις. Για όλους τους υπολοίπους ισχύει το σημερινό καθεστώς (συμπλήρωση μηχανογραφικών με απεριόριστο αριθμό επιλογών, όπως ισχύουν σήμερα, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων τον Ιούλιο μετά τις πανελλαδικές εξετάσεις της Γ' Λυκείου κ.τ.λ.).

11. Αν ένα Τμήμα ανήκει στην κατηγορία των Τμημάτων Ελεύθερης Πρόσβασης θα είναι διαθέσιμο για τους μαθητές που θα εξεταστούν στις πανελλαδικές;

Ναι, αλλά οι θέσεις που θα παρέχει για τους μαθητές που δίνουν πανελλαδικές εξετάσεις είναι αυτές που απέμειναν μετά και την οριστική απόφαση των μαθητών που το είχαν αρχικά δηλώσει και αποφάσισαν να εισαχθούν σε αυτό χωρίς πανελλαδικές εξετάσεις τον Φεβρουάριο. Π.χ. αν το Τμήμα «Ψ» διαθέτει 100 θέσεις, τον Ιούλιο της Β' Λυκείου, το δήλωσαν 40 μαθητές στο πρώτο μηχανογραφικό, αλλά τελικά τον Φεβρουάριο της Γ' Λυκείου το επέλεξαν οι 25, αυτό συνεπάγεται ότι στο Τμήμα αυτό 25 θέσεις καταλήφθηκαν με ελεύθερη πρόσβαση μέσω του απολυτηρίου και 75 θα διατεθούν σε όσους εξεταστούν στις πανελλαδικές.

12. Μπορεί ένας μαθητής ο οποίος λόγω του μηχανογραφικού του Ιουλίου μετά την Β' Λυκείου εισάγεται σε Τμήμα Ελεύθερης Πρόσβασης, να αποφασίσει μετά τον Φεβρουάριο να δώσει και πανελλαδικές εξετάσεις;

Όχι. Εφόσον ζήτησε να εισαχθεί σε Τμήμα Ελεύθερης Πρόσβασης τον Φεβρουάριο, δεν μπορεί να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις, δηλ. αν το Φεβρουάριο επιλέξει να κατοχυρώσει ένα Τμήμα Ελεύθερης Πρόσβασης, χάνει την επιλογή να δώσει πανελλαδικές εξετάσεις. Αντίστροφα, αν το Φεβρουάριο επιλέξει να εξεταστεί στις πανελλαδικές εξετάσεις, χάνει την επιλογή ελεύθερης πρόσβασης.

13. Η διαδικασία αρχικού μηχανογραφικού θα είναι διαθέσιμη και για τους απόφοιτους;

Λόγω του ότι ένα τέτοιο σύστημα ελεύθερης πρόσβασης εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, την πρώτη χρονιά η δυνατότητα αυτή θα δοθεί μόνο στους μαθητές που ολοκληρώνουν τη Β΄ Λυκείου τον Ιούνιο του 2019. Μετά την αξιολόγηση του συστήματος εισαγωγής και την καλύτερη μελέτη των χαρακτηριστικών του θα επανεξεταστεί η δυνατότητα επέκτασης της πρώτης φάσης δήλωσης μηχανογραφικών και σε αποφοίτους που επιθυμούν να εισαχθούν στην Ανώτατη Εκπαίδευση, οι οποίοι ούτως ή άλλως σήμερα έχουν τη δυνατότητα αυτή μέσω των πανελλαδικών εξετάσεων.

14. Η διαδικασία αρχικού μηχανογραφικού είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές;

Είναι υποχρεωτική για όσους θέλουν να εισαχθούν στην Ανώτατη Εκπαίδευση, ακόμα και για αυτούς τους μαθητές που θα κατευθυνθούν αποκλειστικά στις πανελλαδικές εξετάσεις, διότι αυτή η πρώτη διαδικασία θα κρίνει ποια Τμήματα, βάσει των προτιμήσεων και της ζήτησης όλων των υποψηφίων είναι προσβάσιμα μόνο μέσω πανελλαδικών και ποια είναι ελεύθερης πρόσβασης και άρα προσβάσιμα και μέσω του απολυτηρίου. Για αυτόν τον λόγο η σημασία της πρώτης αυτής δήλωσης είναι πολύ μεγάλη και θα πρέπει όλοι οι μαθητές να συμμετέχουν συνειδητά, ώστε τα Τμήματα που θα δηλώσουν να αντιστοιχούν στις πραγματικές τους προτιμήσεις. Η δυνατότητα των τελειοφοίτων της Β΄ Λυκείου να συμπληρώσουν ένα πρώτο μηχανογραφικό με περιορισμένο αριθμό προτιμήσεων, αποτελεί μία εξαιρετική ευκαιρία ωρίμανσης των προβληματισμών και της στοχοθεσίας τους. Η συμπλήρωση της δήλωσης προτίμησης θα αποτελεί την κατάληξη προγράμματος Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, το οποίο θα πραγματοποιείται μέχρι τη λήξη των προαγωγικών εξετάσεων της Β΄ Λυκείου. Με τον τρόπο αυτόν θα προηγείται η ενημέρωση και η συμβουλευτική και θα ακολουθεί η συμπλήρωση του μηχανογραφικού. Σε αυτή τη διαδικασία ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι πολύ σημαντικός, καθώς θα συμβάλει στην ενημέρωση και τη συμβουλευτική με στόχο να καθοδηγήσει τους μαθητές στις σωστές επιλογές.

15. Γιατί να δίνουν δύο φορές τα ίδια μαθήματα και στις ενδοσχολικές και στις πανελλαδικές εξετάσεις;

Διότι τόσο οι μαθητές που τελικά θα εισαχθούν με την ελεύθερη πρόσβαση, όσο και αυτοί που θα επιλέξουν εισαγωγή με πανελλαδικές εξετάσεις θα πρέπει να έχουν αποδεδειγμένα ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων και μαθησιακών αποτελεσμάτων στα αντικείμενα που έχουν τη μεγαλύτερη συνάφεια με το Επιστημονικό Πεδίο που επιλέγουν. Αυτά τα μαθήματα θα πρέπει να κρίνουν με μεγαλύτερη βαρύτητα τον βαθμό του απολυτηρίου, ο οποίος θα λαμβάνεται υπόψη στις τελικές επιδόσεις και των υποψηφίων των πανελλαδικών εξετάσεων.

16. Πώς θα προκύπτει ο βαθμός απολυτηρίου;

Για τα εξεταζόμενα μαθήματα το 40% του βαθμού προκύπτει από τα αποτελέσματα των ενδοσχολικών εξετάσεων και το 60% από τους βαθμούς των δύο τετραμήνων. Για τα μη εξεταζόμενα μετρά ο βαθμός μόνο των τετραμήνων.

17. Ποια η βαρύτητα του βαθμού του απολυτηρίου στη βαθμολογία για τις πανελλαδικές;

Ο βαθμός του απολυτηρίου θα έχει ένα συντελεστή 10% επί των μορίων που λαμβάνει κάποιος μαθητής που εξετάζεται στις πανελλαδικές, με προοπτική να αυξάνει σταδιακά η βαρύτητά του όσο θα αυξάνει και η αξιοπιστία του, τόσο αντικειμενικά, με την αναβάθμιση των σπουδών στο Λύκειο, όσο και στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας.

18. Δεδομένου ότι ο βαθμός του απολυτηρίου λαμβάνεται υπόψη στις πανελλαδικές, πώς θα εξασφαλιστεί το αδιάβλητο των εξετάσεων και η αξιοπιστία του;

Η αξιοπιστία του απολυτηρίου ενισχύεται με την αναβάθμιση των ενδοσχολικών εξετάσεων. Για την αναβάθμιση αυτή, αντί για δεύτερες πανελλαδικές κεντρικά οργανωμένες εξετάσεις, προκρίνεται η λύση της συνεργατικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Έτσι, αφενός δε μειώνεται η αυτονομία των σχολείων και αφετέρου η διαδικασία αυτή αποτελεί ένα πρώτο στάδιο για την εμπέδωση της συνεργατικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων, η οποία ήδη προβλέπεται να επεκταθεί και σε πολλούς άλλους τομείς. Τα σχολεία θα χωριστούν σε ομάδες ανά Δήμο στις μεγάλες πόλεις και ανά Νομό στην επαρχία. Τα θέματα σε κάθε μάθημα των Ομάδων Προσανατολισμού θα προετοιμάζονται από ομάδα διδασκόντων όλων των σχολείων ανά ομάδα σχολείων και το τελικό διαγώνισμα θα προκύπτει μετά από κλήρωση ομάδας θεμάτων μέσα από ένα μεγαλύτερο πλήθος. Τα θέματα θα στέλνονται ηλεκτρονικά στους μαθητές των σχολείων της συγκεκριμένης ομάδας και η εξέταση θα είναι δίωρη. Επιτηρητές θα είναι οι καθηγητές των δημόσιων σχολείων, αλλά διαφορετικής ειδικότητας από την ειδικότητα των καθηγητών του εξεταζόμενου μαθήματος. Στα ιδιωτικά σχολεία οι επιτηρητές θα είναι ένας από το δημόσιο σχολείο και ένας από το ιδιωτικό σχολείο. Τα γραπτά των μαθητών, αφού καλυφθούν τα ονόματα, θα βαθμολογούνται από καθηγητή άλλου σχολείου. Με την παραπάνω διαδικασία ενισχύεται ο ρόλος της σχολικής μονάδας και αναβαθμίζεται η αξιοπιστία των τελικών εξετάσεων και απαντώνται οι ανησυχίες ότι θα υπάρξουν αδικαιολόγητα υψηλές βαθμολογίες. Σε βάθος χρόνου και εφόσον η προτεινόμενη μεταρρύθμιση κριθεί επιτυχημένη, στόχος είναι να αυξάνεται η βαρύτητα του απολυτηρίου για την εισαγωγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση, έτσι ώστε μελλοντικά το Σχολείο να αποτελέσει τον βασικό πυλώνα μετάδοσης γνώσης για την προετοιμασία του επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

19. Μπορεί κάποιος που εισήχθη σε Τμήμα Ελεύθερης Πρόσβασης να μετεγγραφεί σε αντίστοιχο Τμήμα;

Όχι, εφόσον έχει επιλέξει Τμήμα Ελεύθερης Πρόσβασης, αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για συνειδητή επιλογή, οπότε δεν έχει νόημα η μετεγγραφή. Φυσικά, αν προκύψουν αιφνιδίως λόγοι μετεγγραφής μετά την εισαγωγή του μαθητή στο Τμήμα της προτίμησής του, θα μπορεί να αξιοποιεί τη διαδικασία των κατ' εξαίρεση μετεγγραφών.

20. Τι επιπτώσεις θα έχει το προτεινόμενο σύστημα στα ιδιαίτερα και στα φρονιστήρια;

Η εκπαιδευτική πολιτική του Υπουργείου πρέπει να έχει ως μοναδικό γνώμονα την ουσιαστική αναβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων. Ο σχεδιασμός αυτής της πολιτικής έχει σαν κριτήριο την επίλυση προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί λόγω των στρεβλώσεων του εκπαιδευτικού μας συστήματος αλλά και καλών πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία στο εξωτερικό. Στην παρούσα φάση όλοι συμφωνούν ότι «κάτι πρέπει να γίνει» με την Γ' Λυκείου - με την απουσία ουσιαστικά αυτής της τάξης από την εκπαιδευτική διαδικασία. Έχουμε αναφερθεί σε κάποιους από τους λόγους που έχουν δημιουργήσει αυτήν την κατάσταση. Ούτε τα ιδιαίτερα ούτε και τα φροντιστήρια δεν ευθύνονται αποκλειστικά για αυτήν την κατάσταση. Υπήρξαν και υπάρχουν περιπτώσεις όπου τα φροντιστήρια έχουν προσφέρει σε συγκεκριμένους μαθητές εκείνη την εκπαίδευση και την προετοιμασία που τα σχολεία δεν κατάφεραν να προσφέρουν. Με άλλα λόγια, κάλυπταν ελλείψεις του ίδιου του σχολείου. Η προσπάθεια είναι να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις αυτές, οι οποίες δεν είναι, βέβαια, ο κανόνας. Συνεπώς, η προτεινόμενη μεταρρύθμιση δεν είναι εναντίον κανενός, αλλά υπέρ του δημόσιου σχολείου.

21. Μήπως με τον διαχωρισμό των Τμημάτων σε Τμήματα Ελεύθερης Πρόσβασης και Τμήματα όπου η πρόσβαση επιτυγχάνεται μόνο μέσω των πανελλαδικών δημιουργούνται Τμήματα «δύο ταχυτήτων»;

Τα Τμήματα «δύο ταχυτήτων» είναι φαινόμενο που παρατηρείται και σήμερα και προκαλείται από τη διαφορά στις προτιμήσεις των υποψηφίων και όχι από το ίδιο το σύστημα εισαγωγής. Τα αίτια των προτιμήσεων σχετίζονται ούτως ή άλλως περισσότερο με εξωτερικούς παράγοντες (αγορά εργασίας, εντοπιότητα κλπ.) και λιγότερο με την ποιότητα κάθε Τμήματος σε επιστημονικό και παιδαγωγικό επίπεδο. Σε όλα τα μέρη του κόσμου, αλλά και στην Ελλάδα, υπάρχουν Τμήματα με μεγαλύτερο κοινωνικό κύρος και άλλα που το κοινωνικό τους κύρος δεν είναι τόσο υψηλό. Αυτό πολλές φορές δεν αντιστοιχεί στο επιστημονικό κύρος των Τμημάτων. Η διεθνής και ελληνική επιστημονική κοινότητα αναγνωρίζει την εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα των διαφόρων Τμημάτων, ανεξάρτητα από το κοινωνικό τους κύρος και τη ζήτηση που έχουν εκ μέρους των υποψηφίων. Γι' αυτό, όπως έχουμε ήδη τονίσει, τα ακαδημαϊκά έτη 2019-2020 και 2020-2021 είναι σημαδιακά: αφενός για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, γιατί από τώρα σχεδιάζεται η αναβάθμιση όλων των Ιδρυμάτων με νέα Τμήματα, νέο προσωπικό και υλικοτεχνικές υποδομές και αφετέρου για τη δευτεροβάθμια γιατί θα είναι οι χρονιές που θα αρχίσει να εφαρμόζεται η νέα δομή της Γ' Λυκείου και το νέο σύστημα εισαγωγής στα ΑΕΙ